

Na podlagi drugega odstavka 14. člena in 149. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 85/24) in sedmega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) Vlada Republike Slovenije izdaja

**Uredbo
o pravilih letenja
in izvajanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) določitvi skupnih pravil letenja in operativnih
določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

**1. člen
(vsebina)**

(1) Ta uredba določa pravila letenja, klasifikacijo zračnega prostora, strukture zračnega prostora in prekrške.

(2) S to uredbo se za izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 281 z dne 13. 10. 2012, str. 1), nazadnje spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/1111 z dne 10. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011, Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012, Uredbe (EU) št. 965/2012 in Izvedbene uredbe (EU) 2017/373 v zvezi z določitvijo zahtev za upravljanje zrakoplovov s posadko, ki imajo zmogljivost navpičnega vzletanja in pristajanja (UL L št. 2024/1111 z dne 23. 5. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba 923/2012/EU) določa pristojni organ in prekrške.

**2. člen
(pristojni organ)**

(1) Pristojni organ iz Uredbe 923/2012/EU je Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

(2) Nadzor nad izvajanjem Uredbe 923/2012/EU in te uredbe izvaja agencija.

**3. člen
(pomen izrazov in kratic)**

Izrazi in kratice, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. »akrobatsko letenje« pomeni manevre, ki jih zrakoplov izvaja namerno in vključujejo nenadno spremembo položaja zrakoplova, neobičajni položaj ali neobičajne spremembe hitrosti, ki niso potrebni za običajno letenje ali usposabljanje za licence ali ratinge, ki niso ratingi za akrobatsko letenje;
2. »ATS« (angl. Air Traffic Services) so službe zračnega prometa;
3. »CTA« (angl. Control Area) je kontrolirano območje;
4. »CTR« (angl. Control Zone) je kontrolirana cona;
5. »TMA« (angl. Terminal Control Area) je terminalsko kontrolirano območje;
6. »FIR BDRY« (angl. Flight Information Region Boundary) je meja območja z informacijami za letenje;
7. »FIR« (angl. Flight Information Region) je območje z informacijami za letenje;
8. »FL« (angl. Flight Level) je nivo letenja;
9. »ft« (angl. foot) je merska enota čevelj in je opredeljena v Prilogi 5 k Čikaški konvenciji v dolžini 0,3048 m;
10. »GND« (angl. ground) je oznaka za tla;
11. »jadrarno letalo« pomeni zrakoplov, težji od zraka, ki dobi vzgon med letom z aerodinamično reakcijo zraka na nepremične dvizne površine in katerega prosti let ni odvisen od motorja, vključno z zmaji, jadrarnimi padali in drugimi primerljivimi plovili;
12. »LJCE« je oznaka ICAO za Letališče Cerklje ob Krki;

13. »LJLJ« je oznaka ICAO za Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana;
14. »LJMB« je oznaka ICAO za Letališče Edvarda Rusjana Maribor;
15. »LJPZ« je oznaka ICAO za Letališče Portorož;
16. »MSL« (angl. Mean Sea Level) je srednja morska gladina;
17. »območje v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora« pomeni območje, ki ga je mogoče upravljati v smislu pogajanj in odločitev o dodelitvi s strani Celice za upravljanje zračnega prostora na ravni predtaktičnega upravljanja zračnega prostora, in za katero je opredeljen postopek začasne dodelitve zračnega prostora;
18. »postopek začasne dodelitve zračnega prostora« (angl. Temporary Airspace Allocation (TAA) Process) je operativni postopek dodeljevanja struktur zračnega prostora, ki so rezervacije zračnega prostora (TRA, TSA) in omejitve zračnega prostora (D, R);
19. »služba informacij za letenje« (angl. Flight Information Service) pomeni službo, namenjeno zagotavljanju nasvetov in informacij, koristnih za varno in učinkovito izvedbo letov;
20. »začasno ločeno območje (TSA)« (angl. Temporary Segregated Area, TSA) je določen obseg zračnega prostora, v pristojnosti službe zračnega prometa, ki je sporazumno začasno dodeljen v izključno uporabo določenemu uporabniku zračnega prostora in skozi katerega drugim uporabnikom zračnega prostora prehod ni dovoljen;
21. »začasno rezervirano območje (TRA)« (angl. Temporary Reserved Area, TRA) je določen obseg zračnega prostora, v pristojnosti službe zračnega prometa, ki je sporazumno začasno rezerviran za uporabo določenega uporabnika zračnega prostora in skozi katerega lahko drugi uporabniki zračnega prostora lahko prehajajo le v skladu z dovoljenjem pristojne kontrole zračnega prometa.

II . PRAVILA LETENJA ZA SPLOŠNI ZRAČNI PROMET

4. člen (akrobatski leti)

- (1) Akrobatski let se izvaja po pravilih vizualnega letenja v vizualnih meteoroloških razmerah.
- (2) Akrobatski let se ne izvaja na zračnih poteh, nad mesti ali naselji ali nad množico ljudi na prostem.
- (3) Akrobatski let se izvaja na višini najmanj 450 m (1.500 čevljev) nad tlemi.
- (4) Agencija lahko dovoli akrobatsko letenje na nižji višini, kot je določena v prejšnjem odstavku, na podlagi ocene tveganja, ki jo pripravi uporabnik zrakoplova in ki vključuje ukrepe za zmanjšanje tveganj, če so potrebni. V dovoljenju agencija določi pogoje glede zagotavljanja varnosti zračnega prometa in ukrepe za zmanjšanje tveganj.

5. člen (letenje z jadralnimi letali)

- (1) Če letita dve ali več jadralnih letal na istem področju termičnega dviganja, je smer zavoja taka, kot jo je izbral pilot prvega jadralnega letala, ki je začelo krožiti.
- (2) Če leti nad istim pobočjem dvoje ali več jadralnih letal, ima prednost tisto letalo, ki ima pobočje na desni strani, drugo jadralno letalo pa mora zaviti desno od pobočja.
- (3) Jadralna letala se prehitevajo nad pobočjem tako, da jadralno letalo, ki leti z večjo hitrostjo, prehiteva počasnejše jadralno letalo po zunanji strani pobočja.

III. KLASIFIKACIJA ZRAČNEGA PROSTORA IN STRUKTURE ZRAČNEGA PROSTORA

6. člen (klasifikacija zračnega prostora)

- (1) V zračnem prostoru Republike Slovenije se določijo razredi zračnega prostora v skladu z Uredbo 923/2012/EU.
- (2) Razredi zračnega prostora so določeni, kot izhaja iz Priloge k tej uredbi.

(3) Tisti del zračnega prostora, ki ni opredeljen z nobenim drugim razredom zračnega prostora iz Priloge k tej uredbi, se določi kot razred zračnega prostora G.

(4) Razredi zračnega prostora (klasifikacija zračnega prostora) se objavijo v Zborniku letalskih informacij.

7. člen (strukture zračnega prostora)

(1) Strukture zračnega prostora so stalne ali začasne.

(2) Strukture zračnega prostora se oblikujejo v skladu s predpisom, ki določa zahteve glede upravljanja zračnega prostora in uvajanja sprememb v zračnem prostoru.

(3) Strukturam zračnega prostora se določijo pogoji uporabe, ki se nanašajo na katerikoli vidik uporabe strukture zračnega prostora, ki je relevanten za zagotavljanje varnosti zračnega prometa, in vključujejo opredelitev:

- razreda zračnega prostora,
- ali je struktura zračnega prostora v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora,
- uporabnika strukture zračnega prostora,
- časovnega okvira uporabe strukture zračnega prostora,
- načina objave uporabe oziroma aktivacije in deaktivacije strukture zračnega prostora ali
- drugo.

(5) Strukture zračnega prostora se določijo kot izhaja iz Priloge k tej uredbi.

8. člen (stalne strukture zračnega prostora)

(1) Stalne strukture zračnega prostora so lahko:

1. območja kontroliranega zračnega prostora:

- a) terminalsko kontrolirano območje (TMA),
- b) kontrolirano območje (CTA),
- c) kontrolirana cona (CTR),

2. omejitve zračnega prostora:

- a) nevarno območje (D),
- b) omejeno območje (R),
- c) prepovedano območje (P),
- č) nevarno območje za namen izvajanja operacij brezpilotnih zrakoplovov (DUAS),

3. rezervacije zračnega prostora:

- a) začasno rezervirano območje (TRA), ali
- b) začasno ločeno območje (TSA),

4. druge stalne strukture, ki so namenjene zagotavljanju varnega in optimalnega delovanja zrakoplova.

(2) Stalne strukture zračnega prostora se objavijo v Zborniku letalskih informacij.

9. člen (začasne strukture zračnega prostora)

(1) Začasne strukture zračnega prostora se vzpostavijo za omejen čas največ 30 zaporednih dni, kot rezervacije zračnega prostora, ki so začasno rezervirano območje (TRA) ali začasno ločeno območje (TSA).

(2) Začasne strukture zračnega prostora se oblikujejo v skladu s predpisom, ki določa upravljanje zračnega prostora in postopek glede uvajanja sprememb v zračnem prostoru.

(3) Začasne strukture zračnega prostora se objavijo z NOTAM.

10. člen (razlogi za vzpostavitev rezervacije ali omejitve zračnega prostora)

(1) Rezervacije ali omejitve zračnega prostora se vzpostavijo, ko za to obstajajo dejanski varnostni ali operativni razlogi.

(2) Pri vzpostavitvi rezervacije ali omejitve zračnega prostora se upoštevajo vrste omejitev ali prepovedi, ki jih vzpostavljena struktura zračnega prostora predstavlja glede na njene lastnosti in pravila, določena s to uredbo.

11. člen **(klasifikacija v rezervaciji ali omejitvi zračnega prostora)**

(1) V strukturi zračnega prostora, ki je začasno ločeno območje (TSA) ali prepovedano območje (P), razred zračnega prostora ni določen.

(2) V strukturi zračnega prostora, ki je začasno rezervirano območje (TRA) ali omejeno območje (R), se razred zračnega prostora določi glede na potrebe uporabnika strukture zračnega prostora. Če je taka struktura zračnega prostora v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora in so za let oziroma prehod drugega zračnega prometa skoznjo vzpostavljeni postopki med uporabnikom strukture zračnega prostora in kontrolo zračnega prometa, velja, da je v njej razred zračnega prostora enak razredu zračnega prostora okoli nje.

(3) Struktura zračnega prostora, ki je območje nevarnosti (D), se lahko vzpostavi samo v razredih zračnega prostora E ali G, pri čemer je razred zračnega prostora v taki strukturi zračnega prostora enak razredu zračnega prostora okoli nje.

12. člen **(pravila letenja v rezervaciji ali omejitvi zračnega prostora)**

(1) V aktivirani rezervaciji ali omejitvi zračnega prostora veljajo naslednja pravila letenja:

1. let skozi prepovedano območje (P) ni dovoljen, razen v skladu z dovoljenjem agencije, ki lahko določi pogoje glede zagotavljanja varnosti zračnega prometa in ukrepe za zmanjšanje tveganj;

2. let skozi omejeno območje (R), ki se nahaja:

a) v kontroliranem zračnem prostoru, se lahko izvede po pridobljenem dovoljenju pristojne kontrole zračnega prometa;

b) v nekontroliranem zračnem prostoru, ni dovoljen;

3. skozi območje nevarnosti (D):

a) let IFR ni dovoljen;

b) let VFR je dovoljen le v primeru dejanskih varnostnih ali operativnih razlogov s predhodnim obvestilom pristojni enoti službe informacij za letenje;

4. let skozi začasno ločeno območje (TSA) ni dovoljen;

5. let skozi začasno rezervirano območje (TRA), ki se nahaja:

a) v kontroliranem zračnem prostoru, se lahko izvede po pridobljenem dovoljenju pristojne kontrole zračnega prometa;

b) v nekontroliranem zračnem prostoru, ni dovoljen.

(2) Kadar je začasno ločeno območje (TSA) vzpostavljeno zaradi zagotavljanja izvajanja vojaških operacij, usposabljanj in drugih vojaških aktivnosti, potrebnih za zagotavljanje spoštovanja sprejetih mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali uresničevanje njenih obrambnih potreb, se službe zračnega prometa v njih zagotavljajo, če tako določa predpis, ki ureja zagotavljanje služb zračnega prometa za operativni zračni promet.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko pristojna kontrola zračnega prometa od uporabnika strukture zračnega prostora zahteva prekinitev dejavnosti in dovoli skozi strukturo zračnega prostora let, potem ko od uporabnika strukture zračnega prostora prejme potrditev, da so se dejavnosti prenehale. To velja le za čas izvedbe naslednjih letov: let v sili, let za iskanje in reševanje, medicinski let, let za evakuacijo, let gašenja požara ali let za zagotavljanje varnosti letov za voditelje držav, ministre in primerljive državne funkcionarje.

IV. PREKRŠKOVNE DOLOČBE

13. člen
(prekrški za kršitev te uredbe)

- (1) Z globo od 3.500 do 7.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:
1. kot lastnik, uporabnik zrakoplova ali operator leti v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom 4. člena te uredbe;
 2. kot lastnik, uporabnik zrakoplova ali operator leti na višini, nižji od predpisane v tretjem odstavku 4. člena te uredbe, brez dovoljenja agencije ali v nasprotju z izdanim dovoljenjem agencije (tretji in četrti odstavek 4. člena);
 3. kot lastnik, uporabnik zrakoplova ali operator leti v nasprotju s prvim, drugim ali tretjim odstavkom 5. člena te uredbe;
 4. kot lastnik, uporabnik zrakoplova ali operator leti v nasprotju s prvim odstavkom 12. člena te uredbe.
- (2) Z globo od 2.000 do 5.500 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo od 500 do 2.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (4) Z globo od 500 do 2.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.

14. člen
(prekrški za kršitev Uredbe 923/2012/EU)

- (1) Z globo od 3.500 do 7.000 evrov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če kot lastnik, uporabnik zrakoplova ali operator leti v nasprotju s pravili letenja iz Uredbe 923/2012/EU.
- (2) Z globo od 2.000 do 5.500 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (3) Z globo od 500 do 2.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.
- (4) Z globo od 500 do 2.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba v državnem organu ali v samoupravni lokalni skupnosti.

15. člen
(izrekanje globe v hitrem postopku)

Za prekrške iz prejšnjega člena te uredbe se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s to uredbo.

V. PREHODNA IN KONČNE DOLOČBE

16. člen
(uskladitev objave struktur zračnega prostora)

Izvajalec letalskih informacijskih služb uskladi objavo struktur zračnega prostora iz Priloge k tej uredbi v Zborniku letalskih informacij do [v roku šestih mesecev po začetku veljavnosti te uredbe na dan, ki je AIRAC datum].

17. člen
(prenehanje uporabe)

- (1) Z dnem uveljavitve te uredbe se prenehata uporabljati:

- Odredba o določitvi volumnov zračnega prostora CTR Cerklje, TMA Cerklje 1, TMA Cerklje 2, TMA Cerklje 3, TMA Cerklje 4, TMA Cerklje 5, TMA Cerklje 6, TMA Cerklje 7, TMA Ljubljana 1 in TMA Ljubljana 4 (Uradni list RS, št. 54/21) in
- Odredba o določitvi struktur zračnega prostora LJ TSA1 MERYL in LJ TSA2 MERYH (Uradni list RS, št. 106/23).

(2) Z dnem začetka uporabe te uredbe se prenehajo uporabljati 16., 34., 35., 39., 40., 41., prvi odstavek 44. člena, 46., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61., 62., 63., 64., 66., 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73., 77., 78., 79., 80., 81., 94., 113., 133., 134., 135., 137., 141., 142., 144., 145., 151., 158., 161., 163., 164., 165., 166., 183. (218. člen je prehodna določba) člen Pravilnika o letenju letal (Uradni list SFRJ, št. 10/79, 4/83, Uradni list RS, št. 18/01 - ZLet, 72/03, 51/07, 17/15, 52/16, 83/16).

18. člena (prenehanje veljavnosti)

Z dnem začetka uporabe te uredbe preneha veljati Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa (Uradni list RS, št. 17/15).

19. člen (uveljavitev uredbe)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne [dva meseca kasneje, na dan, ki je AIRAC datum].

Št.
Ljubljana, dne
EVA 2025-2430-0027

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
Predsednik

Priloga: Strukture zračnega prostora

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravne podlage za izdajo predlagane Uredbe o pravilih letenja in izvajanju Izvedbene uredbe Komisije (EU) določitvi skupnih pravil letenja in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa so:

- sedmi odstavek 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF), ki določa: »Za izvrševanje predpisov Evropske unije vlada izdaja uredbe in druge akte iz svoje pristojnosti.«;
- drugi odstavek 14. člena Zakona o letalstvu (Uradni list RS, št. 85/24; v nadaljnjem besedilu: ZLet-1), ki določa: »Vlada določi pravila letenja za splošni zračni promet, ki niso urejena s predpisi Evropske unije, pri čemer upošteva mednarodne standarde in priporočene prakse ter navodila ICAO, načelo zagotavljanja varnosti in načelo nemotenosti zračnega prometa.«;
- in 149. člen ZLet-1, ki določa: »Vlada določi razrede zračnega prostora (klasifikacijo zračnega prostora) in strukture zračnega prostora z opredelitvijo vertikalnih, horizontalnih in lateralnih meja in pogojev uporabe struktur zračnega prostora, ter njihovo objavo.«.

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

ZLet-1 v prvem odstavku 303. člena (izdaja podzakonskih predpisov) med drugimi določa, da Vlada izda predpise iz drugega odstavka 14. člena in 149. člena v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

Za izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 281 z dne 13. 10. 2012, str. 1), nazadnje spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/1111 z dne 10. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011, Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012, Uredbe (EU) št. 965/2012 in Izvedbene uredbe (EU) 2017/373 v zvezi z določitvijo zahtev za upravljanje zrakoplovov s posadko, ki imajo zmogljivost navpičnega vzletanja in pristajanja (UL L št. 2024/1111 z dne 23. 5. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba 923/2012/EU) že velja Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa (Uradni list RS, št. 17/15).

Da se poenoti urejanje pravil letenja v Republiki Sloveniji v skladu z novim ZLet-1 se v tej uredbi uredi izvajanje predpisa EU kot tudi določanje pravil letenja v obsegu, kot to nalaga oziroma omogoča zakon.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe, če je potrebna

Določanje pravil letenja je ključno za zagotavljanje varnosti pri letenju (varnosti zračnega prometa) v zračnem prostoru. Čeprav se mednarodni standardi in priporočene prakse ter navodila ICAO glede pravil letenja prenašajo v pravni red EU, je za določene dele ureditev še vedno pristojna država pogodbenica. Da se poenoti urejanje pravil letenja v skladu z novim ZLet-1, se v tej uredbi uredi izvajanje predpisa EU in določi pravila letenja v obsegu, kot to nalaga oziroma omogoča zakon.

Ta uredba tako določi nekatera pravila letenja (glede akrobatskih letov in letenja z jadralnimi letali). Ob tem se upošteva mednarodne standarde in priporočene prakse ter navodila ICAO – konkretno, pravila letenja v tej uredbi so z njimi skladna.

Glede določanja klasifikacije ter struktur zračnega prostora velja enako, da so ta skladna z mednarodnimi standardi in priporočenimi praksami ter navodili ICAO.

Za izvajanje Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 281 z dne 13. 10. 2012, str. 1), nazadnje spremenjene z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/1111 z dne 10. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011, Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012, Uredbe (EU) št. 965/2012 in Izvedbene uredbe (EU) 2017/373 v zvezi z določitvijo zahtev za upravljanje zrakoplovov s posadko, ki imajo zmogljivost navpičnega vzletanja in pristajanja (UL L št. 2024/1111 z dne 23. 5. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba 923/2012/EU) že velja Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa (Uradni list RS, št. 17/15). Da se poenoti urejanje pravil letenja na enem mestu, se v tej uredbi uredi tako izvajanje predpisa EU kot tudi določanje pravil letenja v obsegu, kot to nalaga oziroma omogoča ZLet-1.

Uredba poda tudi ključna pravila in zahteve glede klasifikacije zračnega prostora, struktur zračnega prostora in v zvezi z njimi pravila letenja.

ZLet-1 tudi določi, da Vlada določi razrede zračnega prostora (klasifikacijo zračnega prostora) in strukture zračnega prostora, pogoje uporabe struktur zračnega prostora ter njihovo objavo. S tem se ureja zračni prostor. Mednarodni standardi ICAO, ki so preneseni v pravo EU (skupna pravila letenja in operativne določbe v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa), določajo razrede zračnega prostora in njihove lastnosti, ta uredba pa podaja konkretizacijo klasifikacije v slovenskem zračnem prostoru.

Nadalje, ključni del urejanja zračnega prostora je določanje struktur zračnega prostora, ki se vzpostavljajo za namen zagotavljanja varnega in optimalnega delovanja zrakoplova. Ta uredba tako določi tudi konkretne strukture zračnega prostora (s pogoji uporabe posameznih od njih, kadar je to relevantno), ki so po svoji naravi stalne in kot take objavljene v Zborniku letalskih informacij.

4. Predstavitev presoje posledic za posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu zakona

Sprejetje uredbe in njeno izvajanje ne povečujeta proračunskih odhodkov v delu MzI. Proračunski viri financiranja ostanejo enaki ne glede na te obveznosti in pristojnosti, prav tako ostane enak tudi obseg pravic porabe proračunskih virov.

Z uveljavitvijo te uredbe bodo nastale administrativne posledice za Javno agencijo za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija). Agencija ohranja dosedanje obveznosti in pristojnosti, kar bo zagotovila iz obstoječih virov financiranja. Agencija bo izvedla administrativne prilagoditve za izvajanje nadzora nad izvajanjem Uredbe 923/2012/EU in te uredbe. Proračunski viri financiranja agencije ostanejo enaki ne glede na te obveznosti in pristojnosti, prav tako ostane enak tudi obseg pravic porabe proračunskih virov.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu:

Določanje pravil letenja je ključno za zagotavljanje varnosti pri letenju (varnosti zračnega prometa) v zračnem prostoru. Čeprav se mednarodni standardi in priporočene prakse ter navodila ICAO glede pravil letenja pospešeno prenašajo v pravni red EU, je za določene dele ureditev še vedno pristojna država pogodbenica. S tem predpisom se tako podajo pravila letenja, ki so v pristojnosti države članice.

Pravo EU podaja skupna pravila letenja in sicer v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010 (UL L št. 281 z dne 13. 10. 2012, str. 1), nazadnje spremenjeni z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2024/1111 z dne 10. aprila 2024 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011, Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012, Uredbe (EU) št. 965/2012 in Izvedbene uredbe (EU) 2017/373 v zvezi

z določitvijo zahtev za upravljanje zrakoplovov s posadko, ki imajo zmogljivost navpičnega vzletanja in pristajanja (UL L št. 2024/1111 z dne 23. 5. 2024; v nadaljnjem besedilu: Uredba 923/2012/EU). Pravo EU pa še vedno nalaga organom v državi članici, da sprejmejo akte, s katerimi izvedejo določbe iz predpisa. Ob tem je treba določiti tudi pristojni organ.

Pri določanju pravil letenja se upošteva mednarodne standarde in priporočene prakse ter navodila ICAO, načelo zagotavljanja varnosti in načelo nemotenosti zračnega prometa.

Da se v nacionalni zakonodaji celovito in jasno podajo pravila, ki sodijo v vsebinsko zaključeno enoto (kot so pravila letenja), se na enem mestu, tj. v tej uredbi, podajo tako določbe, ki so v pristojnosti države članice kot določbe za izvajanje predpisa EU.

K 2. členu:

Zlet-1 v 190.členu med drugim določa, da je agencija pristojna za odločanje v upravnih zadevah, letalski nadzor ter postopkih o prekrških, ki se nanašajo na pravila letenja iz 14. člena zakona.

V zvezi z izvajanjem Uredbe 923/2012/EU Ohranja se dosedanja ureditev, da je pristojni organ Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: agencija).

Določi se tudi pristojni organ, tako za izvajanje nadzora nad Uredbo 923/2012/EU kot to uredbo – kar je agencija.

K 3. členu:

V tem členu se določi pomen izrazov in kratic.

Nekateri izrazi in kratice, ki se uporabljajo v tej uredbi (in njeni Prilogi) so že določeni v ZLet-1 in Uredbo 923/2012/EU ter drugih predpisih EU. Pomen drugih izrazov in kratic se določi v tem členu.

Vir definicij v zvezi z upravljanjem zračnega prostora, kot so »rezervacija zračnega prostora« (angl. Airspace Reservation), »začasno ločeno območje« (angl. Temporary Segregated Area, TSA), »začasno rezervirano območje« (angl. Temporary Reserved Area, TRA), »postopek začasne dodelitve zračnega prostora« (angl. Temporary Airspace Allocation (TAA) Process) in drugih je Priročnik za upravljanje zračnega prostora za uporabo koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora (angl. »Airspace Management Handbook for the Application of the Concept of the Flexible Use of Airspace«), ki ga je izdal EUROCONTROL (glej dokument izdaje 6.1 z dne 2. 7. 2024 (»ERNIP Part 3 - Procedures for Airspace Management Airspace Management Handbook for the Application of the Concept of the Flexible Use of Airspace«).

V zvezi z definicijama »začasno ločeno območje (TSA)« in »začasno rezervirano območje (TRA)« se pojasnjuje, da se podajata prvič v slovenskem jeziku. V angleškem izrazu uporabljena fraza »normally under the jurisdiction of one aviation authority« se v slovenskem prevodu navede s izrazom »v pristojnosti službe zračnega prometa«, kar se razume kot konkretizacija za slovensko okoliščino. Angleški zapis se sodi kot zaradi, verjetno, želene univerzalnosti dokumenta, ki je vir definicije, kot nedoločen in nejasen.

Nekateri izrazi in kratice so določeni v drugih predpisih EU, ki urejajo izvajanje storitev ATM/ANS (tj. skupne zahteve za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa) in prilagodljivo uporabo zračnega prostora. Ti se ne ponovijo v tem predpisu.

Ker se določbe glede klasifikacije zračnega prostora in struktur zračnega prostora prvič podajajo v slovenskem pravnem redu, je podaja slovenskega izrazja in razlag kratic in oznak v pomoč pri razumevanju določb tega predpisa.

K 4. členu:

Uredba 923/2012/EU v zvezi z akrobatskim letenjem podaja definicijo (ki se ne ponovi v tem predpisu), hkrati pa v določbi SERA.3130 Akrobatski let določa, da se akrobatski leti izvajajo le v skladu z zakonodajo Unije ali, če je to ustrezno, nacionalno zakonodajo za operacije zrakoplovov, ki jih urejajo države članice, ter navedbami katerih koli ustreznih informacij, nasvetov in/ali dovoljenja ustrezne enote služb zračnega prometa.

S to uredbo se podajo slovenske ureditve, in sicer se akrobatsko letenje omeji na pravila vizualnega letenja v vizualnih meteoroloških pogojih (VMC), lete se ne izvaja na zračnih poteh, nad mesti ali naselji ali nad množico ljudi na prostem ter na višini najmanj 450 metrov nad tlemi. Agencija lahko dovoli akrobatsko letenje na nižji višini na podlagi ocene tveganja, ki vključuje ukrepe za zmanjšanje tveganj, če so potrebni, ki jo pripravi uporabnik zrakoplova. Pri odobritvi izjeme agencija določi pogoje glede zagotavljanja varnosti zračnega prometa in ukrepe za zmanjšanje tveganj. Ta pravila veljajo ne glede na vrsto zrakoplova.

S to določba se ohranja že obstoječe pravno pravilo (iz pravilnika, ki se preneha uporabljati v skladu z določbo te uredbe).

S to določbo se ne uveljavlja razlik od mednarodnih standardov ICAO.

K 5. členu:

Uredba 923/2012/EU v splošnih pravilih letenja ne ureja vseh posebnosti letenja z jadralnimi letali. Zato se s to uredbo določi pravila letenja samo za jadralna letala v zvezi s termičnim dviganjem, prednostni in letenjem nad pobočjem. Ureditve v zvezi z izvajanjem operacij z jadralnimi letali (npr. vleka), zahtevami za osebje idr. so podane v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2018/1976 z dne 14. decembra 2018 o podrobnih pravilih za operacije z jadralnimi letali v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 326 z dne 20. 12. 2018, str. 64; s spremembami). Ob tem veljajo druga splošna pravila letenja, kot jih podaja Uredba 923/2012/EU in (npr. pravila vizualnega letenja, vidljivost v vizualnih meteoroloških razmerah in najmanjša oddaljenost od oblakov).

S to določba se ohranja že obstoječe pravno pravilo (iz pravilnika, ki se preneha uporabljati v skladu z določbo te uredbe).

S to določbo se ne uveljavlja razlik od mednarodnih standardov ICAO.

K 6. členu:

Nujni sestavni del urejanja pravil letenja je določitev lastnosti zračnega prostora oz. posameznih delov zračnega prostora, tj. struktur zračnega prostora, v katerem veljajo določena pravila. Zakonodajalec je v ZLet-1 v 149. členu predvidel urejanje klasifikacije zračnega prostora in struktur zračnega prostora z določanjem razredov zračnega prostora (klasifikacijo zračnega prostora) in opredelitvijo vertikalnih in lateralnih meja, pogojev uporabe struktur zračnega prostora, ter njihovo objavo. Ker so to ureditve, ki skupaj s pravili letenja tvorijo zaključeno enoto, se te ureditve podajo v tem predpisu.

V tem predpisu se na podlagi določbe tega zakona o klasifikaciji zračnega prostora in strukturah zračnega prostora določajo tudi konkretizacija razredov zračnega prostora, torej konkretizacija klasifikacije zračnega prostora, konkretne strukture zračnega prostora z opredelitvijo vertikalnih in lateralnih meja, pogojev uporabe struktur zračnega prostora, in objava na način, običajen v letalstvu (prek mehanizmov objave letalskih informacij).

Določba poda splošne ureditve glede klasifikacije zračnega prostora.

Določi se, da se v zračnem prostoru Republike Slovenije lahko določi kateri koli razred zračnega prostora (ti so razred zračnega prostora A, B, C, D, E, F ali G), kot jih podaja Uredba 923/2012/EU (ki prenaša mednarodne standarde ICAO v pravni red EU).

V Prilogi k uredbi se določijo konkretni razredi zračnega prostora. Tisti del zračnega prostora, ki ni opredeljen z nobenim drugim razredom zračnega prostora iz Priloge k tej uredbi, se določi kot razred zračnega prostora G.

Razredi zračnega prostora (klasifikacija zračnega prostora) se objavijo z letalskimi informacijami, konkretno v Zborniku letalskih informacij (angl. Aeronautical Information Publication, AIP).

Ob tem se pojasnjuje, da se lahko v skladu s pravili glede klasifikacije v rezervaciji ali omejitvi zračnega prostora (tj. drugi odstavek 11. člena), v povezavi s pooblastilom iz 150. člena ZLet-1, ob vzpostavitvi rezervacije zračnega prostora kot začasne strukture, v njej določi drugačna ureditev glede klasifikacije. V takem primeru velja pravilo glede objave klasifikacije za začasne strukture zračnega prostora (tretji odstavek 9. člena): začasne strukture zračnega prostora se objavijo z NOTAM.

Namen ureditve v tem predpisu je prvič formalno vzpostaviti klasifikacijo zračnega prostora in v Prilogi se podaja ureditve kot so vzpostavljene na dan uveljavitve te uredbe. Vse nadaljnje ureditve oz. spremembe ureditev klasifikacije zračnega prostora se bodo izvedle v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje zračnega prostora (novi pa bodo izdani v skladu z 148. členom ZLet-1).

K 7. členu:

Ko že navedeno zgoraj, se v tem predpisu določajo tudi konkretizacija razredov zračnega prostora, torej konkretizacija klasifikacije zračnega prostora in konkretne strukture zračnega prostora z opredeljitvijo vertikalnih in lateralnih meja, pogojev uporabe struktur zračnega prostora in objava z letalskimi informacijami.

Določba poda splošne ureditve glede struktur zračnega prostora.

Strukture zračnega prostora so stalne ali začasne. V tej delitvi struktur na stalne in začasne se naslavlja vidik trajnosti določitve posamezne strukture. Strukture zračnega prostora, ki so določene v Prilogi k tej uredbi, so po svoji naravi stalne, ne glede na to, da ni nujno, da so aktivne (torej aktivirane) ves čas, ves dan, vsak dan, ali ne.

Ne glede na svojo naravo glede »stalnosti« pa je treba podrobneje določiti osnovne ureditve v zvezi z njimi, predvsem glede pogojev uporabe. Strukture zračnega prostora so v zračnem prostoru vzpostavljene za različne namene iz različnih razlogov. Določba uokviri pogoje uporabe in sicer se določi, da se lahko pogoji uporabe nanašajo na katerikoli vidik uporabe strukture zračnega prostora, ki je relevanten za zagotavljanje varnosti zračnega prometa. Ti pogoji so lahko konkreten razred zračnega prostora, navedba, ali gre za struktura zračnega prostora v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora, navedba, ali je namenjena le za uporabo s strani konkretnega uporabnika zračnega prostora (npr. Slovenska vojska), kakšen je časovni okvir uporabe in način objave uporabe oziroma aktivacije (in morebitne deaktivacije) ali drugo. Pogoji uporabe struktur so lahko različni in ne morejo biti izčrpno podani zaradi specifik vsakokratne okoliščine, zaradi katerih se te strukture vzpostavljajo.

V zvezi z navedbo pogoja uporabe strukture zračnega prostora – da je območje v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora, se pojasnjuje, da je Celica mehanizem upravljanja zračnega prostora in je opredeljen v pravu EU (Uredba Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora (UL L št. 342 z dne 24. 12. 2005, str. 20)). Kot tudi drugi vidiki upravljanja zračnega prostora je delovanje Celice podrobneje urejeno v predpisu, ki ureja izvajanje predpisa EU (nov predpis pa bo izdan na podlagi 148. člena ZLet-1).

K 8. členu:

Namen ureditve v tem predpisu je prvič formalno vzpostaviti stalne strukture zračnega prostora in v Prilogi se podaja ureditve kot so vzpostavljene na dan uveljavitve te uredbe. Vse prihodnje ureditve oz. spremembe ureditev stalnih struktur zračnega prostora se bodo izvedle v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje zračnega prostora (novi pa bodo izdani v skladu z 148. členom ZLet-1).

Določba poda ne nujno izčrpen nabor vseh mogočih struktur zračnega prostora, ki so stalne po naravi. Urejanje zračnega prostora z vzpostavljanjem (stalnih) struktur je stalna naloga države in odraža tehnološki razvoj, operativne potrebe in strateške usmeritve. Predpis poda nabor struktur zračnega prostora, kot so aktualne danes, ne nujno pa v času uveljavitve tega predpisa tudi že obstoječe (primeroma nevarno območje za namen izvajanja operacij brezpilotnih zrakoplovov (DUAS) ali začasno rezervirano območje (TRA)).

Ob slovenskem izrazu se zaradi jasnosti ureditve podaja običajna kratica, ki izhaja iz angleškega izraza.

Kot kontroliran zračni prostor se lahko določijo terminalsko kontrolirano območje (angl. Terminal Control Area, TMA), kontrolirano območje (angl. Control Area, CTA) ali kontrolirana cona (angl. Control Zone, CTR). Omejitve zračnega prostora (angl. Airspace Restrictions) se vzpostavi kot območje nevarnosti (angl. Danger Area, D), omejeno območje (angl. Restricted Area, R) ali prepovedano območje (angl. Prohibited Area, P). Rezervacija zračnega prostora (angl. Airspace Reservation) se vzpostavi kot začasno rezervirano območje (angl. Temporary Reserved Area, TRA) ali začasno ločeno območje (angl. Temporary Segregated Area, TSA).

Pojasnjuje se, da so omejitve zračnega prostora mehanizem mednarodnih standardov ICAO, medtem ko so rezervacije mehanizem, ki je vzpostavljen v Evropski uniji za izvajanje načela prilagodljive uporabe zračnega prostora.

Stalne strukture zračnega prostora se objavijo z letalskimi informacijami v Zborniku letalskih informacij.

S to določbo se ohranja že obstoječe ureditve in prakse glede načina uveljavljanja sprememb v zračnem prostoru.

K 9. členu:

Določba poda ureditve v zvezi z začasnimi strukturami zračnega prostora.

Začasne strukture zračnega prostora se vzpostavijo kot rezervacije zračnega prostora v skladu s 150. členom ZLet-1, za omejen čas.

Na podlagi dosedanjih izkušenj (v skladu z dosedanjo ureditvijo v Zakonu o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo, 46/16, 47/19, 18/23 – ZDU-1O in 85/24 – ZLet-1)), ki je podajal ureditve glede »omejitev letenja«, se določi, da se začasne strukture zračnega prostora vzpostavijo za največ 30 zaporednih dni. Treba je namreč omejiti namene za vzpostavljanje ureditev v zračnem prostoru, ki bi deklarativno bile začasne narave, iz časovnega okvir uporabe pa bi se lahko razbirala njihova stalna narava in bi se s tem izrabljaj enostavnejši proces vzpostavitve.

Tudi začasne strukture zračnega prostora se bodo z vidika procesa vzpostavitve oblikovale v skladu s predpisom, ki določa izvajanje upravljanja zračnega prostora. Sestavni del predpisa bodo tudi zahteve glede izvedbe postopka glede uvajanja sprememb v zračnem prostoru za namen vzpostavljanja začasnih struktur zračnega prostora.

Tudi začasne strukture zračnega prostora se objavijo z letalskimi informacijami, vendar ne v Zborniku letalskih informacij. Zbornik je publikacija, ki vsebuje letalske informacije trajnega značaja, in so bistvenega pomena za zračni promet. Začasne strukture zračnega prostora, ki so rezervacije in omejitve zračnega prostora, se po navadi objavijo z obvestilom »NOTAM«, ki je obvestilo, ki vsebuje informacije o vzpostavitvi, stanju ali spremembi katerega koli relevantnega letalskega objekta, storitve, postopka ali nevarnosti, in je njihovo pravočasno poznavanje bistvenega pomena za zračno navigacijo oziroma osebje, ki se ukvarja z letalskimi aktivnostmi oziroma operacijami.

Sodobne tehnološke in operativne zahteve, tako na strani uporabnikov zračnega prostora kot izvajalcev storitev, sicer uvajajo nove tehnološke rešitve in aplikacije za podajanje relevantnih informacij o rezervacijah in omejitvah zračnega prostora uporabnikom zračnega prostora, ki pa ne nadomeščajo obveznosti v skladu s predpisi EU (ki temeljijo na mednarodnih standardih ICAO).

K 10. členu:

V členu se podata splošni pravili, ki veljata za strukture zračnega prostora, ki so rezervacije in omejitve zračnega prostora.

Rezervacije (angl. Airspace Reservation) in omejitve zračnega prostora (angl. Airspace Restrictions) se vzpostavijo, ko je za to obstajajo dejanski varnostni ali operativni razlogi. V postopku vzpostavitve rezervacij ali omejitev, ki se izvedejo v skladu s postopkom uvajanja sprememb v zračnem prostoru, je treba upoštevajo vrste omejitev ali prepovedi, ki jih vzpostavljena struktura predstavlja glede na svoje lastnosti (torej definicijo) in pravila v zvezi z njimi, kot so določena s to uredbo.

K 11. členu:

V členu se podajo splošna pravila glede klasifikacije v zvezi z rezervacijami ali omejitvami zračnega prostora.

Določi se, da v strukturi zračnega prostora, ki je začasno ločeno območje (TSA) ali prepovedano območje (P), razred zračnega prostora ni določen. Upoštevajoč definicije takih območij, predvsem z vidika uporabnika zračnega prostora, ki uporablja tako strukturo zračnega prostora za določen in poseben namen, določitev razreda zračnega prostora ni mogoča. S tem se tudi razjasni aspekt izvajanja služb zračnega prometa (angl. Air Traffic Service, ATS) - ker razred zračnega prostora ni določen, se službe zračnega prometa na izvajajo.

Nadalje se poda določba, ki je nujna glede na dosedanje ugotovitve nadzorov Agencije EU za varnost v letalstvu (EASA), ki je v nadzorih v državah članicah ugotovila, da so vzpostavljene ureditve, ko je skozi območja v zračnem prostoru, ki je primarno rezervirano za določenega uporabnika (ali omejeno za drugega), v določenih okoliščinah možen prelet drugega prometa ob podpori služb zračnega prometa. Ker mora vsak uporabnik zračnega prostora v vsakem trenutku vedeti, v kakšnem razredu zračnega prostora se nahaja (in torej kakšna pravila (letenja) veljajo v njem), je treba določiti, kakšen razred zračnega prostora v njih velja.

Tako se določi, kadar so v kontroliranem zračnem prostoru začasno rezervirano območje (TRA) ali omejeno območje (R) v upravljanju Celice za upravljanje zračnega prostora, in so za let oziroma prehod drugega prometa skozi tako strukturo zračnega prometa vzpostavljeni postopki med uporabnikom strukture in kontrolo zračnega prometa, je razred zračnega prostora v taki strukturi zračnega prostora enak, kot je v zračnem prostoru okoli nje.

Nadalje se določi, da se struktura zračnega prostora, ki je območje nevarnosti (D), vzpostavi samo v razredih zračnega prostora E ali G. V njej je razred zračnega prostora enak, kot je v zračnem prostoru okoli nje. Veliko območij nevarnosti (D) v Evropi je namenjeno za uporabo s strani nacionalnih vojsk. Ta območja so določena okoli območij, kjer je verjetno (!), da se bodo izvajale nevarne aktivnosti. Sem sodijo na primer vojaške vaje, ki vključujejo streljanje, nepredvidljive manevre zrakoplovov ali uporaba sistemov brezpilotnih zrakoplovov. Namreč, iz definicije območja nevarnosti (D), tj. da je to zračni prostor določenih dimenzij, znotraj katerega lahko (!) ob določenih časih potekajo dejavnosti, nevarne za letenje zrakoplova, namreč izhaja, da v takem območju ni mogoče podati posebnih omejitev, ki bi vplivale na klasifikacijo zračnega prostora, pravila letenja in drugo. Ker pa gre za ureditev v zračnem prostoru, katere uporaba temelji na odločitvi lastnika, uporabnika zrakoplova oziroma operatorja, iz določbe glede klasifikacije v območju nevarnosti (D) izhaja, da je ta lahko vzpostavljena le v nekontroliranem zračnem prostoru (kjer se ne zagotavljanja služb zračnega prometa, ker se te izvaja le v razredih zračnega prostora, ki je kontroliran zračni prostor). Za večjo jasnost določbe se doda, da je v takem območju razred zračnega prostora enak, kot je v zračnem prostoru okoli nje, čeprav je iz narave take strukture jasno, da ne posega v klasifikacijo zračnega prostora.

Taka ureditev glede območja nevarnosti (D) je primerljiva glede na ureditve v drugih državah članicah EU.

S to določbo se ne uveljavlja razlik od mednarodnih standardov ICAO.

V zračnem prostoru Republike Slovenije so danes ureditve, ki so bile vzpostavljene pred uveljavitvijo upravljanja zračnega prostora in koncepta prilagodljive uporabe zračnega prostora v predpisih EU in evropskih mehanizmov rezervacij zračnega prostora. Tako so danes v uporabi strukture zračnega prostora (ki so omejitve zračnega prostora, konkretno omejena območja (R) in območja nevarnosti (D)), ki s svojim dejanskim poimenovanjem ne odražajo definicije posamezne strukture zračnega prostora, niti je ne odraža njihova dejanska uporaba. V zvezi s temi strukturami se s to uredbo administrativno (!) te strukture zračnega prostora zgolj preimenujejo (brez vpliva na njihove lastnosti in uporabo) v rezervacije zračnega prostora. Brez takega posega v poimenovanje ni mogoče celovito podati sistemskih ureditev v tej uredbi, ki slonijo na definicijah posameznih struktur zračnega prostora, kot so določene v mednarodnih standardih ICAO in s tem pravu EU. Tako se v tem predpisu, v Prilogi k uredbi, določa strukture zračnega prostora kot rezervacije zračnega prostora (ki so na dan uveljavitve te uredbe objavljena kot omejena območja (R) in območja nevarnosti (D)). Primeroma: na današnji dan v AIP objavljena »LJD1 PIVKA-ILIRSKA BISTRICA« se v tem predpisu administrativno preimenuje v »LJTS3 PIVKA-ILIRSKA BISTRICA«. Uporabnik takih struktur zračnega prostora je Ministrstvo za obrambo oz. Slovenska vojska.

K 12. členu:

V členu se podajo splošna pravila letenja v zvezi z rezervacijami ali omejitvami zračnega prostora, ki veljajo, ko je rezervacija ali omejitev zračnega prostora aktivirana, torej namenjena za določenega, znanega, uporabnika zračnega prostora.

Tako se določi, da v rezervacijah in omejitvah zračnega prostora velja kot sledi:

1. prepovedano območje (P):

- let skozi prepovedano območje (P) ni dovoljen, razen v skladu z dovoljenjem agencije, ki lahko določi pogoje glede zagotavljanja varnosti zračnega prometa in ukrepe za zmanjšanje tveganj. Konkreten primer je v času uveljavitve te uredbe prepovedano območje (P) nad Nuklearno elektrarno Krško;

2. omejeno območje (R):

- let skozi omejeno območje (R), ki se nahaja v kontroliranem zračnem prostoru, se izvede le ob predhodnem dovoljenju pristojne kontrole zračnega prometa;
 - let skozi omejeno območje (R), ki se nahaja v nekontroliranem zračnem prostoru, ni dovoljen.
- Pojasnjuje se, da gornji dve pravili letenja posredno določata, da če območje ni aktivirano, ni vpliva na pravila letenja;

3. območje nevarnosti (D):

- let IFR skozi območje nevarnosti (D) ni dovoljen;
- letu VFR skozi območje nevarnosti (D), se je treba izogibati in se naj izvede le v primeru dejanskih varnostnih ali operativnih razlogov s predhodnim obvestilom pristojni enoti službe informacij za letenje (angl. Flight Information Service), da se namerava prečkati območje nevarnosti (D).

Pojasnjuje se dodatno, kot že navedeno zgoraj, vzpostavitev območja nevarnosti (D) ne pomeni omejitve oz. vpliva na letenje oz. pravila letenja. Podata se pravila letenja: da let IFR ni dovoljen in podaja obveznosti javljanja enoti službe informacij za letenje (angl. Flight Information Service), ki je varovalka za uporabnika zračnega prostora. Ureditev je primerljiva z ureditvami v drugih državah članicah;

4. začasno ločeno območje (TSA):

- let skozi začasno ločeno območje (TSA), ni dovoljen.

Pojasnjuje se, da pravilo pomeni, da prelet območja ni mogoč. Če območje ni aktivirano, ni vpliva na letenje;

5. začasno rezervirano območje (TRA):

- let skozi začasno rezervirano območje (TRA), ki se nahaja v kontroliranem zračnem prostoru, se izvede le ob predhodno pridobljenem dovoljenju pristojne kontrole zračnega prometa;
 - let skozi začasno rezervirano območje (TRA), ki je v nekontroliranem zračnem prostoru, ni dovoljen.
- Pojasnjuje se, da zadnje gornje pravilo posredno določa, da če se začasno rezervirano območje (TRA) vzpostavlja v nekontroliranem zračnem prostoru, prehod drugega prometa skozenj ni mogoč (in se tako »obnaša« kot začasno ločeno območje (TSA)). Namreč, v nekontroliranem zračnem prostoru se kontrola zračnega prometa ne zagotavlja in v tem prostoru ni mogoče zagotoviti te varovalke za vse uporabnike zračnega prostora. Obe pravili pa posredno pomenita, da če območje ni aktivirano, ni vpliva na letenje.

Ne glede na gornja pojasnila je treba v tej uredbi podati ureditve, ki so ključne za državo – za zagotavljanje izvajanja vojaških operacij, usposabljanj in drugih vojaških aktivnosti, potrebnih za zagotavljanje spoštovanja sprejetih mednarodnih obveznosti Republike Slovenije na obrambnem področju ali uresničevanje njenih obrambnih potreb. Tako se določi, da tudi kadar je začasno ločeno območje (TSA) vzpostavljeno zaradi prej navedenih razlogov, se službe zračnega prometa v njih zagotavlja, če tako določa predpis, ki ureja zagotavljanje služb zračnega prometa operativni zračni promet.

Poda se določba, ki uvaja izjemo od gornjih pravil letenja v rezervaciji ali omejitvi zračnega prostora. Pristojna enota kontrole zračnega prometa lahko od uporabnika strukture zračnega prostora zahteva prekinitev dejavnosti. Ko od uporabnika aktiviranega območja prejme potrditev, da so se dejavnosti v tem (tj. celem) območju, ki vplivajo na varnost letenja, prenehale, lahko za posamezen let da dovoljenje kontrole zračnega prometa za prehod območja. To velja le v primeru, ko za posamezen let obstaja utemeljen razlog za ustavitev dejavnosti v območju. Taki leti so let v sili, let za iskanje in reševanje, medicinski let, let za evakuacijo, let gašenja požara ali let za zagotavljanje varnosti letov za voditelje držav, ministre in primerljive državne funkcionarje. Statusi letov so razvidni iz predloženega načrta leta ali informacije pilota pristojni enoti kontrole zračnega prometa.

S to določbo se ne uveljavlja razlik od mednarodnih standardov ICAO.

K 13. členu:

ZLet-1 podaja prekrškovne določbe za kršitev pravil letenja za posameznika (glej 2. točko prvega odstavka 291. člena ZLet-1). Ta uredba tako določi prekrške za druge osebe, tako za kršitve pravil letenja v skladu s predpisi Evropske unije in v skladu z ZLet-1. V tej določbi se določi prekršek za kršitev pravil letenja (ki so izdana na podlagi zakona) iz te uredbe za vse osebe (razen fizične osebe).

Ta uredba podaja posamezna pravila letenja v zvezi s strukturami zračnega prostora, ki so rezervacije ali omejitve zračnega prostora in zanje poda prekrške.

K 14. členu:

Kot navedeno zgoraj ZLet-1 podaja prekrškovne določbe za kršitev pravil letenja za posameznika (glej 2. točko prvega odstavka 291. člena ZLet-1). Ta uredba tako določi prekrške za druge osebe, tako za kršitve pravil letenja v skladu s predpisi Evropske unije in v skladu z ZLet-1. V tej določbi se določi prekršek za kršitev pravil letenja (ki so določena v Uredbi 923/2012/EU) za vse osebe (razen fizične osebe).

K 15. členu:

Globe so predpisane v razponu, zato se na podlagi tretjega odstavka 52. člena v zvezi s tretjim odstavkom 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in 38/24) doda tudi določba, ki v hitrem prekrškovnem postopku omogoča izrek globe, višje od najnižje predpisane, in sicer glede določb uredbe EU.

K 16. členu:

Določi se, da izvajalec letalskih informacijskih služb uskladi objavo struktur zračnega prostora iz Priloge k tej uredbi v Zborniku letalskih informacij do določenega dne, ki je okvirno v roku šestih mesecev po uveljavitvi te uredbe, in ki je hkrati AIRAC datum. Strukture zračnega prometa, ki so na dan uveljavitve te uredbe objavljena v Zborniku letalskih informacij na drugačen način, se v zborniku uskladijo s to uredbo. Uskladitev po tej uredbi ne pomeni poseg v zahteve glede objave letalskih podatkov, primeroma glede zahtev o kakovosti podatkov idr.

K 17. členu:

Člen določi prenehanje uporabe predpisov.

ZLet-1 v 305. členu razveljavi naslednja predpisa in določi njuno uporabo, do uveljavitve oziroma začetka uporabe predpisov, izdanih na podlagi tega zakona: Odredbo o določitvi volumnov zračnega prostora CTR Cerklje, TMA Cerklje 1, TMA Cerklje 2, TMA Cerklje 3, TMA Cerklje 4, TMA Cerklje 5, TMA Cerklje 6, TMA Cerklje 7, TMA Ljubljana 1 in TMA Ljubljana 4 (Uradni list RS, št. 54/21) in Odredbo o določitvi struktur zračnega prostora LJ TSA1 MERYL in LJ TSA2 MERYH (Uradni list RS, št. 106/23).

ZLet (v 201. členu) je določil uporabo Pravilnika o letenju letal (Uradni list SFRJ, št. 10/79, 4/83, Uradni list RS, št. 18/01 - ZLet, 72/03, 51/07, 17/15, 52/16, 83/16). S to uredbo se določi prenehanje uporabe (vseh še preostalih) določb tega pravilnika.

K 18. členu:

Določi se, da z dnem začetka uporabe te uredbe preneha veljati Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa (Uradni list RS, št. 17/15).

K 19. členu:

Določita se začetek veljavnosti in začetek uporabe te uredbe. Ta uredba začne veljati začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Ker je za izvajanje te uredbe potrebna priprava, predvsem pri izvajalcu letalskih informacijskih služb, se določi rok za začetek uporabe te uredbe.